

A woman with long brown hair, wearing a grey top and blue jeans, is smiling and holding a large white sign. The sign contains text in Finnish. The background behind her is a white oval with a blue border, and there are yellow and green abstract shapes around her.

PÄÄMÄÄRÄ:

Voin hyvin ja olen
tyytyväinen elämään.

Minulla on hyvä arki
ja mielekäs elämä.

HYTE-PEREHDYTYS:

Hyten kustannusvaikutus ja hyte-kerroin

Katja Vähäkuopus, Janika Harju
Arja Rantapelkonen, Anita Ohtamaa
Hyte-osahanke

Kustannusvaikutuksia

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöllä on merkittäviä kustannusvaikutuksia. Ennaltaehkäisy tuottaa huomattavia säästöjä.

Mielenterveyden ongelmien kustannukset Suomelle ovat noin 11 miljardia euroa vuosittain (OECD:n laskelma).

Osallistavalla taidetoiminnalla (2h/krt, 10 vkoa) yleislääkärikäynnit vähenivät 37% ja sairaalakäynnit 27%.

Kulttuurireseptin käyttöönotolla kunta voi säästää terveydenhuollon kustannuksissa 43%

Diabeteksen tuottavuuskustannukset ovat 6700€/hlö/v ja sairaanhoidon kustannukset 2180€/hlö/v. Kokoaikaisen elintapaohjauksen kustannus vuodessa sivukuluineen on n. 48000€. stop dia investointilaskuri

Elintapaohjauksen kustannus voidaan kattaa, kun diabeteksen ilmaantuminen pienenesi viidellä henkilöllä (25-64v.) vuodessa. elintapojen tukipaketti.

Yli 65-vuotiaita on noin 20 % väestöstä ja heistä 0,7 % saa lonkkamurtuman vuosittain. 60 000 asukkaan kunnassa asuu n. 12 000 yli 65-vuotiasta. se tarkoittaa 84 uutta lonkkamurtumaa vuodessa, joiden hoidon hinta on n. 2,5 miljoonaa € hoitamattomuuden hinta

Huono-osaisuuden kustannukset kunnille ovat noin 2,3 miljardin euroa, 420 euroa kansalaista kohden. Pohjois-Pohjanmaalla 152,7 milj eli 371 €/as kuluista ¼ lastensuojelun laitoshoido ¼ psykiatrian laitoshoido 1/5 osa kunnan osarahoittamasta työmarkkinatuesta.

Yhden syrjäytyneen nuoren saaminen työelämään tuo noin kahden miljoonan euron (2 milj.) säästöt.

Porrastettu mielenterveyspalvelujärjestelmä, joka perustuu perustasolla oleviin integroituihin matalan kynnyksen palveluihin, on kustannusvaikuttavampi kuin erikoissairaanhoidolähtöinen järjestelmä.

Lisätietoa:

- <https://thl.fi/fi/web/hyvinvointi-ja-terveyserot/seuranta-ja-vaikuttavuus/vaikuttavuus-ja-kustannukset>
- <https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/hyvinvointijohtaminen/vaiikutukset-ja-kustannukset/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-kustannusesimerkit>
- <https://www.ppsHP.fi/Sairaanhoitopiiri/Kehittaminen-ja-ohjelmistotyö/PP-hyvinvointiyhteistyö/Sivut/Teemojen-tukipaketit.aspx>
- <https://mieli.fi/yhteiskunta/miten-mieli-ry-vaikuttaa/hallitusohjelmatavoitteet/>

Uusi lisävaltionosuus 2023

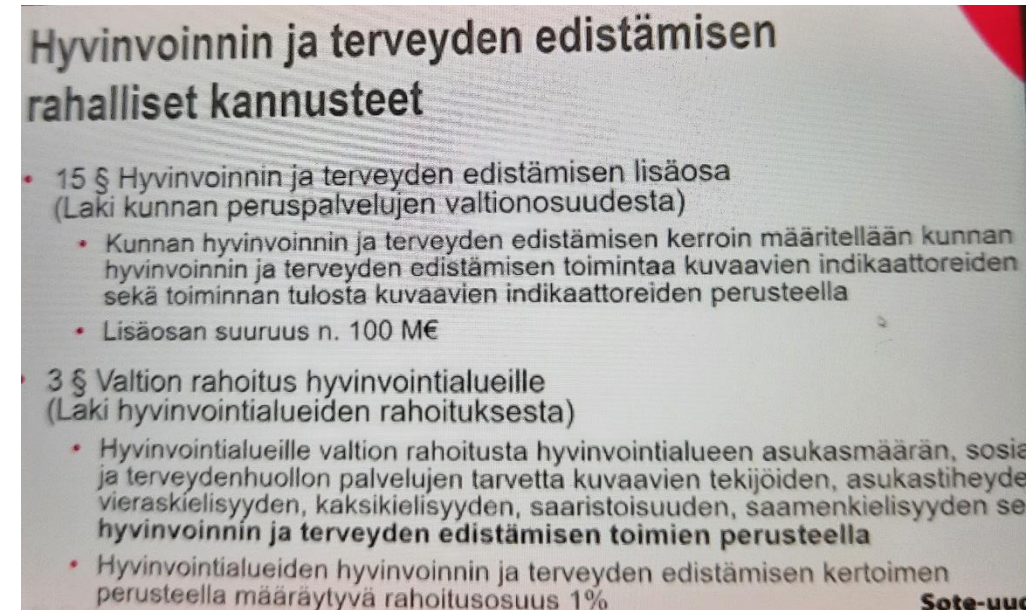
Hyte-kannustinraha (eli Hyte-kerroin)

- Jo nyt tehty työ vaikuttaa tulevaan lisävaltionosuuteen.
- Alustavasti on kaavailtu, että jaettava summa olisi noin 100 miljoonaa euroa. Tämä ei ole korvamerkittyä, vaan yleiskatteellista, eli se sisältyy kunnan saamaan valtionosuuteen. Kunta voi käyttää saamansa summan valtionosuuden perusteissa osoitettujen tehtävien hoitamiseksi.
- Käytännössä kunnan saama summa lasketaan seuraavasti:
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen perushinta x kunnan asukasluku x kunnan hyte-kerroin.
- Esimerkiksi 10 000 asukkaan kunta voi saada hyte-työn onnistumisesta riippuen vaikkapa
- $17 \text{ €/asukas} \times 10\,000 \text{ asukasta} \times 0,4 = 68\,000 \text{ euroa}$ tai
- $17 \text{ €/asukas} \times 10\,000 \text{ asukasta} \times 0,8 = 136\,000 \text{ euroa}$
- Kannustin on suunniteltu otettavan käyttöön vuoden 2023 alusta, jolloin kunnille jaetaan ensimmäisen kerran uudistuksen jälkeinen valtionosuus. Jo nyt tehtävä työ tulee siis vaikuttamaan rahoitukseen.

Lisätietoa:

<https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/hyvinvointijohtaminen/hyvinvointijohtaminen-kunnassa/hyte-kerroin-kannustin-kunnille>

Mikä on hyte-kerroin -video, THL: <https://www.youtube.com/watch?v=c4UXuXzlrEI>

Hyte-kerroin indikaattorit hyvinvointialueella ja kunnissa

Hyvinvointialue, prosessi-indikaattorit

Lastenneuvolan 4-vuotiaiden terveystarkastuksista poisjäävien tuen tarpeen selvittäminen, Avohilmo

Kouluterveydenhuollon 8.-luokkalaisten terveystarkastuksista poisjäävien tuen tarpeen selvittäminen, Avohilmo

Koulukuraattoriресурssi, TEA viisari

Lasten tuhkarokko-vihurirokko-sikotauti (MPR) –rokotuskattavuus, Rokotusrekisteri

Alkoholinkäytön mini-intervention toteutuminen, kun juomiseen liittyy haitta tai haittariski, Avohilmo

Elintapaneuvonnan toteutuminen tyyppin 2 diabetesriskissä oleville Käypä hoito -suosituksen mukaisesti, Avohilmo ja Kanta

Työttömien toteutuneiden terveystarkastusten 1krt/v osuus suhteessa työttömien kokonaismäärään, Avohilmo +Työssäkäyntitilasto (Tilastokeskus) + Työnvälitystilasto (TEM)

Kunta, prosessi-indikaattorit, kunnanjohto	Kunta, prosessi-indikaattorit, liikunta	Kunta, prosessi-indikaattorit, peruskoulut
Kuntalaisten elintapojen raportointi	Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuuden raportointi	Kouluympäristön ja -yhteisön tarkastus
Väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä kuvaavat mittarit	Seurojen, yhdistysten ja kunnan yhteiskokous	Oppilaiden poissaolot
Hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen	Kohdennetut liikkumisryhmät lapsille ja nuorille	Liikuntavälitunnit
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiantuntijuus	Vaikutusten ennakoarviointi (EVA)	Kouluruokailu-suositus
Asiakasraadit tai foorumit	Liikunnan edistämisen poikkihallinnollinen työryhmä	

Hyte-kertoimen indikaattorit, tulosindikaattorit, kunta

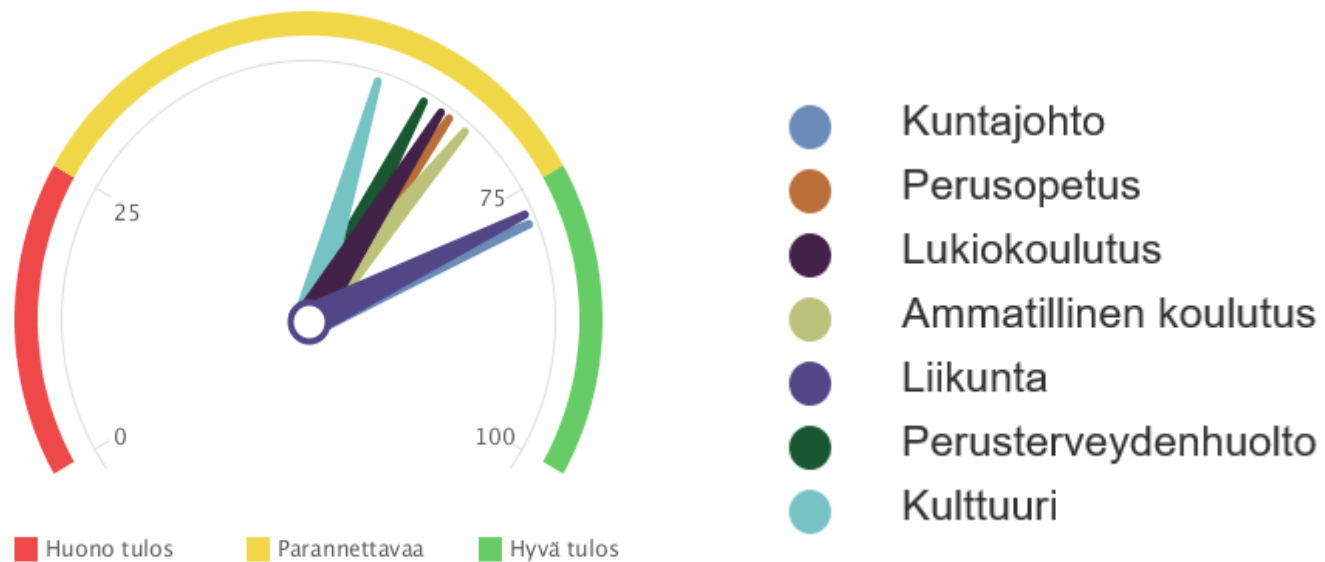
Sotkanet-indikaattorin numero	Indikaattori	Lähde
286	Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, osuus 8. ja 9. luokan oppilaista	Kouluterveys-kysely
3906	Ylipaino, osuus 8. ja 9. luokan oppilaista	Kouluterveys-kysely
3219	Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17—24-vuotiaat, osuus vastaavanikäisestä väestöstä	Tutkinto-rekisteri (Tilastokeskus)
234	Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25—64-vuotiaat, osuus vastaavanikäisestä väestöstä	Toimeentulo-tukirekisteri
306	Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25—64-vuotiaat, osuus vastaavanikäisestä väestöstä	Eläketurva-keskus
3959	Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65 vuotta täyttäneillä henkilöillä verrattuna 10 000 vastaavan ikäiseen henkilöön.	Hoitoilmoitus-järjestelmä

Lisätietoa: <https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/hyvinvointijohtaminen/hyvinvointijohtaminen-kunnassa/hyte-kerroin-kannustin-kunnille/tulosindikaattorit>

Välitehtävä:

Tarkastele TEA-viisarin indikaattoreita ja etsi oman kunnan tiedot

Kaikki sektorit : Pohjois-Pohjanmaan maakunta 2020

	Pohjois-Pohjanmaan maakunta	Koko maa	Oman kunnan lukema
Kaikki sektorit	67	67	
Kuntajohto	78	78	
Perusopetus	65	66	
Lukiokoulutus	64	66	
Ammatillinen koulutus	67	63	
Liikunta	77	72	
Perusterveydenhuolto	62	63	
Kulttuuri	57	59	